

Dnr: U1951:A/2009/14

Stockholm 30 mars 2009

Till Statsrådet Jan Björklund, Utbildningsdepartementet

Yttrande över SOU 2008:109 En hållbar lärarutbildning

Unesco är s.k. *lead agency* inom FN-systemet för FN:s årtionde för utbildning för hållbar utveckling. Det är mot bakgrund av detta som Svenska Uneskorådet inkommer med ett yttrande till betänkandet om en ny lärarutbildning, *En hållbar lärarutbildning, SOU 2008:109*.

Återigen konstaterar vi att en viktig utredning som gäller utbildningsområdet saknar seriös diskussion och förslag om utbildning för hållbar utveckling.

Lärare har av flera organisationer, t.ex. Unesco, UNECE och Baltic 21, identifierats som en nyckelprofession för en samhällsutveckling som präglas av hållbar utveckling. EU har uppdaterat sin strategi för hållbar utveckling och svenska regeringen lägger förslag om hållbart samhällsbyggande, hållbar konsumtion och sociala system som ska fungera långsiktigt. Hur kan en utredning om framtidens lärarutbildning, i ett sådant läge, sakna insiktsfulla resonemang kring utbildning för hållbar utveckling?

Utredningens texter om området speglar istället missuppfattningar och fördomar om vad utbildning för hållbar utveckling är. Käpphästen, att utbildning ska vila på forskning och beprövad erfarenhet, verkar inte gälla i utredningens egna arbete. Vi ser inga tecken på att den har tagit del av expertpapper som *Drivers and Barriers for Implementing Learning for Sustainable Development in Pre-School through Upper Secondary and Teacher Education*, framarbetat under värdskap av Göteborgs universitet och publicerat av Unesco, eller Högskoleverkets studie om utbildning för hållbar utveckling vid nio lärarutbildningar (2008). Därtill finns publicerad svensk och internationell forskning om lärande för hållbar utveckling i olika delar av utbildningssystemet. Den innehåller forskningsresultat om både utbildningsinnehåll och pedagogiska metoder som stödjer lärande för hållbar utveckling.

Vidare är lärarutbildningsutredningens betoning av ämneskunskaper och naturvetenskapliga kunskaper inte tillräcklig för att hantera komplexa frågeställningar och problem från elevernas verklighet, globala utmaningar och samhällsutvecklingen. Vi menar att det inte är enbart ämneskunskaper som är viktiga utan även tvärvetenskaplig kompetens och analysmetoder. En ensidig betoning av naturvetenskap bortser från det faktum att många framtidsfrågor, som kan användas i utbildningssituationer, innehåller de tre dimensionerna som karakteriserar hållbar utveckling: de ekonomiska, ekologiska/miljömässiga och sociala dimensionerna.

Betänkandet innehåller dock några embryon till klarsynta resonemang med relevans för utbildning för hållbar utveckling, t.ex. ett stycke om jämställdhet (s. 193) och skrivningen "En självständig, kritisk och ifrågasättande inställning hos eleverna är eftersträvansvärd och en grundläggande komponent i skolans och samhällets utveckling" (s. 186). Även de fyra övergripande perspektiven som föreslås genomsyra all lärarutbildning har relevans för utbildning för hållbar utveckling: "vetenskapligt och kritiskt förhållningssätt", "historiskt perspektiv", "internationellt perspektiv" och "informations- och kommunikationsteknik (IKT) som utbildningsresurs".

Vi hoppas att regeringen visar större insikt och kunnande inom utbildning för hållbar utveckling än Lärarutbildningsutredningen när propositionen om en ny lärarutbildning arbetas fram i Regeringskansliet.

Med vänlig hälsning

Görel Thurdin
Ordförande Svenska Uneskorådet